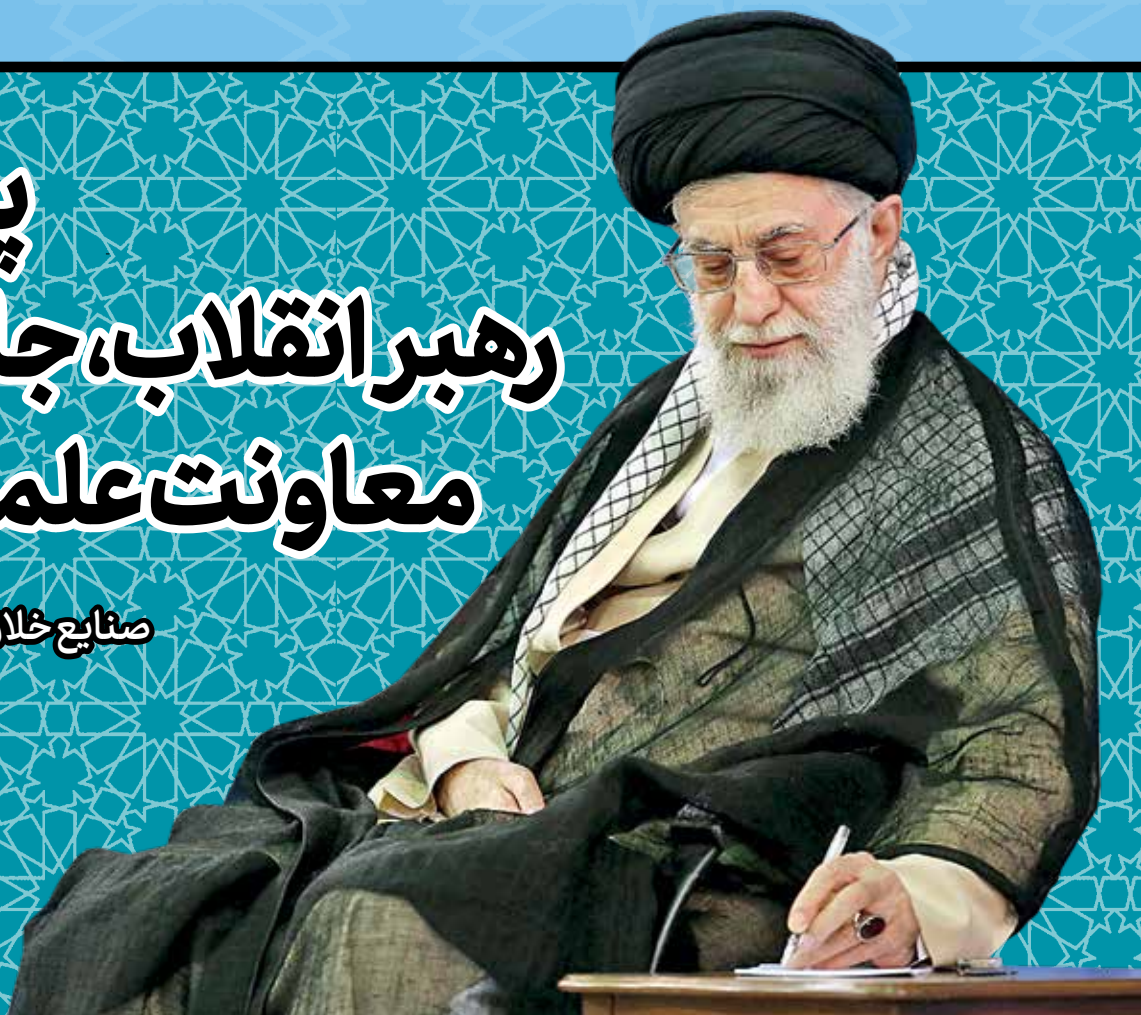

پرویز کرمی: رهبر انقلاب، جلوی انحلال معاونت علمی را گرفتند

صنایع خلاق؛ مکمل اقتصاد دانش بنیان

متولی دانش بنیان‌ها نیست؛ صنایع و شرکت‌های خلاق، چرخ‌دنده‌ای است بزرگ و قوی، که می‌تواند باعث هم‌افزایی با دیگر چرخ‌دنده‌های زیست‌بومی شود که باعث رشد تولید ناخالص ملی ما خواهد شد.

فعالیت‌های گره‌گشا و حل مسائل مختلف کشور هستند، مفید بود تا گفت‌وگویی داشته باشیم با رئیس مرکز و دبیر ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، درباره زیست‌بومی که فقط

دره‌ی سیلیکون (ی)؛ اولین اسمی که وقتی اسم فناوری و نوآوری می‌آید، همه بر زبان می‌آورند، اما نباید از موضوعی مهم‌تر، غافل شد. امروز که این تنوع و تعداد فراوان از شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌های نوآور و خلاق، در حال

احسان رستگار
معاون ضmann

و با دستور ایشان تشکیل شد. من شاهد بودم که در سه دولت مختلف به این نهادها اعتقادی نداشتند و نگاهشان بیشتر از سر تکلیف قانونی و زینت المجالسی بود. به همین دلیل بنیاد نخبگان به کسی سپرده می‌شد که چند شغل دیگر هم داشت از جمله ریاست بنیاد. بعداً در دولت اول آقای احمدی‌نژاد قصد داشتند کار را به خوبی انجام دهند اما در دوره دوم و مخصوصاً دو سال آخر متأسفانه مسیر این‌گونه نبود. در همین دولت اختلاف سلیقه‌ها و چالش‌ها شروع و وزارت علوم با معاونت علمی دچار اختلاف سلیقه و چالش شدید شد. اما رهبر انقلاب در مورد ادامه کار معاونت علمی و بنیاد در کنار استمرار و راهبرد و خط مشی روشن داشتند چرا که هم مطالبه سند راهبردی کشور در حوزه علم و فناوری و هم امور نخبگان را داشتند و هم با بیان صریح و در دیدار با نخبگان در سال ۹۲ همان ابتدای دولت در پاسخ به زمزمه‌های انحلال معاونت علمی فرمودند که «این معاونت با اصرار و پیگیری‌های من به وجود آمده.»

«در دوره آقای روحانی چطور؟ آنجا هم بی‌مهری شد به معاونت علمی؟»

این مساله را پیگیری می‌کردند، البته با کمی تغییر و تبدیل. هنوز سیلیکون ولی در دنیا بی‌رقیب است اما در کشورهایی مثل چین، هند، فرانسه و ایران کپی‌های خوبی انجام شد. سیلیکون ولی در کنار خلق ایده و محصول در درجه اول متکی به نیروی انسانی متخصص و کارآمد است و بعد وجود اکوسیستم و عناصر آن، لازم به توضیح هست که نیروی انسانی سیلیکون ولی هم توسط کشورهای مثل چین، هند و روسیه و ایران و...

«بیشترین حمایت از زیست‌بوم فناوری توسط چه کسی انجام شده است؟ آیا مسئولان دولتی، در دولت‌های مختلف همگی حامی بوده‌اند؟»

رهبری و با فاصله بسیار، سایر عوامل و مسئولین؛ رهبری در مسیر ایجاد و حمایت از زیست‌بوم نوآوری و فناوری با اختلاف زیاد، جلوترین و موثرترین فرد بوده‌اند. بسیاری از رؤسای جمهور و وزرا، سر زدن به دانش بنیان‌ها را نوعی باز کردن تکلیف از سر خود می‌دانستند. این با سند، قابل اثبات است، بدون سوگیری اما در مورد رهبری این‌طور نیست. بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری زاینده فکر و پیگیری رهبری است

مشخص و نام مشخصی برای فضاها و فناوری و نوآوری وجود دارد؟

سیلیکون ولی در واقع نام منطقه در جنوب کالیفرنیا و جنوب سانفرانسیسکو است که به واسطه نزدیکی به دانشگاه استنفورد و شرکت‌های فناوری که بر روی تراشه‌های سیلیکون و حوزه آی تی و انفورماتیک کار می‌کردند معروف به دره سیلیکون شد؛ به همین دلیل سیلیکون ولی نام گرفته است. شرکت‌های فناور و های‌تک در کنار وجود بسیار استارت‌آپ‌های نوآور و وجود دانشگاه‌های معتبری همچون استنفورد، باعث شد آن‌جا قلب تپنده فناوری و نوآوری بشود. دانشجویان و اساتیدی که ایده‌های بکر و بزرگ دارند، در کنار ونچرها و سرمایه‌گذاران، کارهای نشد را انجام می‌دهند. بسیاری از نوآوری‌ها در حوزه‌های مختلف نظامی و فین‌تک، ای تی پزشکی و ... هم در حال حاضر از این منطقه راهبری می‌شوند. کشورهای مختلف دنیا هم تلاش کردند به سمت ایجاد سیلیکون ولی خود بروند و برای مثال در اروپا مثلاً در فرانسه استیشین اف، در هند در سنگاپور یا در دبی، دبی مدیاسیتی معروف شد یا در چین، شنزن به سمت این مساله رفتند. در ایران هم

«پارک‌های علم و فناوری چطور متولد شدند و چه زمانی رشد بیشتری داشتند؟»

درون زیست‌بوم فناوری نوآوری ایران، عناصر، بازیگران و نهادهایی وجود دارند که برخی از آنها قدمت چند دهه‌ای داشته و برخی نوپا هستند. پارک‌های علم و فناوری، بخشی از این زیست‌بوم است که تجاری‌سازی و تبدیل علم به محصول را به عنوان هدف و غایت نهایی خود قرار داده است. پارک‌های علم و فناوری از دهه شصت شروع به جوانه‌زدن کردند و در دهه نود با رشد و توسعه معاونت علمی و فناوری و شرکت‌های دانش بنیان پارک‌های علم و فناوری هم رشد و توسعه پیدا کردند. یکی از بهترین پارک‌های علم و فناوری کشور و حتی خاورمیانه پارک پردیس معاونت علمی است که در دهه نود، بلوغ و رشد اصلی را پیدا کرده است.

«در کشور عناوین و واژگان مختلفی وجود دارد که با معاونت علم و فناوری مرتبط است و مجموع آنها زیست‌بوم نوآوری و خلاق کشور نام دارد. ما تقریباً فقط سیلیکون ولی را به عنوان نماد زیست‌بوم نوآوری و فناوری در دنیا می‌شناسیم. در کشورهای دیگر هم مانند سیلیکون ولی جای